

mutantur et nos mutamur in illis, paa Dansk udlagt: Tiderne skifter, og vi skifter og forandres med dem, og det turde ikke være noget Under, at mange Mellemlesvigere, som er tysk opdragne og har følt sig som Tyskere, efter hvad der er foregaaet, har faaet Lejlighed til at revidere deres Anskuelser. Nu ved vi, at Motiverne er altid blandede, som et gammelt Ord siger: det gælder selvfølgelig ogsaa her. Men man har ikke Lov til at tillægge disse Mellemlesvigere, som nu ønsker at komme til Danmark, lutter uædle Motiver.

Man maa huske paa, at det i høj Grad er Danmarks egen Fejl, at Tyskheden har vundet Fremgang i Sydslesvig, som den har. Den enevældige Regering for 100 Aar siden støttede jo ligefrem Tyskhedens Udbredelse. Præster og Lærere øvede Tvang paa Befolkningen, og for mange Beboeres Vedkommende var det ligefrem for at lette deres Børn Skolegang, at de vænnede dem til at tale Plattysk i Hjemmet. Altsaa, de havde ikke den Rygrad, som jeg sidst nævnte et saa smukt Eksempel paa hos Nordslesvigerne, der viste, at Børnene skulde vide, at Dansk var deres Modersmaal, og at kun løs er al fremmed Tale. Vi har, som sagt, selv et meget stort Ansvar for Forholdene der-nede.

Er det nu saa utroligt, at de ræsonnerer saaledes, som flere har ræsonneret overfor mig, at ganske vist er de tysk opdragne og har følt sig som Tyskere, men nu, da de staar ved den store Afgørelse, nu, da deskal skilles fra den øvrige Del af Slesvig, føler de sig alligevel ved aarhundredgamle Baand saa stærkt dragne mod Nord, at de i dette Øjeblik føler, at de i første Række er Slesvigere, først i anden Række Tyskere og sidst og mindst Preussere?

Endelig maa jeg minde om den gamle Lignelse om den fortabte Søn. Han var ogsaa kommet ud i det fremmede og var betaget af alt det fremmedes Storhed og Herlighed, indtil det hele brast sammen, og der kom Hungersnød og Elendighed i Landet. Da vendte hans Tanke sig hjemad, og til sidst vendte han selv hjem. Han blev ikke modtaget af Forældrene med haanlige og kritiske Ord om, hvad han kom for, om det var, fordi han sultede, fordi det kneb med Valutaen, o. s. v. Nej, han blev modtaget med aabne Arme i Faderens Hus. Noget lignende haaber jeg, vi vil kunne gøre herhjemme. Ministeriets Stilling til hele den Sag har svækket vort Arbejde i 2den Zone, og man hører, desværre ikke med Urette, sige, at Ministeriets Fortid i den sønderjyske Sag raaber imod det.

Formanden: Jeg skal her udsætte Mødet. Det genoptages Kl. 1¼.

Mødet udsat Kl. 12⁶.

Mødet genoptages Kl. 1¹⁵.

Forhandlingen genoptages.

Sporon-Fiedler: Det forekommer mig, at den højtærede Statsminister forleden under Omtalen af Havnestrejken her i København fremkom med nogle Ytringer, som ikke var uden Fare. Den højtærede Statsminister sagde, at Havnestrejken i København ikke var af nogen synderlig samfundsfarlig Karakter. Jeg tror ikke, jeg tager fejl, naar jeg siger, at denne Opfattelse er i nogen Maade i Modstrid med den almindelige. Jeg troede, at vi var enige om, at denne Strejke netop havde en samfundsfarlig Karakter. Den højtærede Statsminister sagde, at der var mange Varer, som havde været bedre forvarede i Skibene end ved at komme frem, at det var gavnligere, at de blev i Skibene; der var mange af disse Ting, som kun var egnede til at pynte Damer med o. s. v. Jeg skal erkende, at Damerne ikke nægter sig noget i den Retning, og at deres Pyntesyge undertiden giver sig ret mærkverdige Udslag, som f. Eks. naar de i en stegende Hede om Sommeren hyller sig i Pelsværk. Men jeg maa sige, at der var ogsaa andet i Skibene; der var Foderstoffer, der var Kul, og der var Kunstgødning, og ihvorvel Damernes Pyntesyge giver sig overordentlig mærkelige Udslag, har jeg dog endnu ikke set, at de pynter sig med den Slags Ting. Den højtærede Statsminister sagde, at disse Skibe kunde føres over til Provinshavnene. Ja, det er rigtigt, men der var mange, der led under hele denne Tilstand; det var overordentlig uheldigt, at mange af disse særdeles vigtige Varer kom ud til Forbrugere paa et langt senere Tidspunkt, end de burde have været. Jeg tror, den Slags Udtalelser er ikke rigtig heldige, jeg tror, man skal tage lidt alvorligere paa en saa alvorlig Situation som den, der forelaa under Havnestrejken.

Den højtærede Statsminister omtalte de Ytringer, jeg var fremkommet med i Anled-